

ІНФОРМАЦІЯ

**про медико-біологічне нововведення,
яке рекомендоване для впровадження**

**КПКВК, ШИФР, № ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ, НАЗВА НДР ТА ТЕРМІН
ВИКОНАННЯ:** 6561040 (прикладні наукові та науково-технічні розробки), А.18.01,
0118U003474, «Розробити алгоритм лабораторної діагностики гіперчутливості до
протитуберкульозних препаратів у хворих на туберкульоз легень», 01.2018–12.2020.

НАЗВА НОВОВВЕДЕННЯ: Спосіб діагностики гіперчутливості до
протитуберкульозних препаратів *in vitro* у хворих на туберкульоз легень.

АНОТАЦІЯ.

Туберкульоз – серйозна медико-біологічна і соціальна проблема багатьох країн світу. Проведення обов'язкової поліхіміотерапії туберкульозу нерідко призводить до виникнення побічних реакцій. На сьогодні, в Україні, як й в інших країнах, немає уніфікованих та стандартизованих лабораторних методів діагностики гіперчутливості до протитуберкульозних ліків. Підґрунтям патогенезу медикаментозної алергії можуть бути всі 4 типи імунологічного ушкодження за Джелом і Кумбсом, проте чіткої специфічності у виникненні певного типу алергічних реакцій залежно від природи лікарського препарату немає. Алгоритм діагностики із застосуванням декількох методик підвищує діагностичну цінність визначення гіперчутливості для окремих груп препаратів.

Суть нововведення, яке пропонується для впровадження, полягає в дослідженні периферичної крові хворих на туберкульоз легень методом виділення іонів калію з лейкоцитів крові під впливом протитуберкульозних препаратів і додатковому проведенні реакції седиментації еритроцитів та реакції інгібіції міграції лейкоцитів, і при підвищенні показника реакції відносно референтних значень в одній чи декількох реакціях діагностують гіперчутливість до протитуберкульозних препаратів у даної категорії хворих.

Застосування нововведення дозволяє *in vitro* визначити комбінації різних типів гіперчутливості до протитуберкульозних препаратів у хворих на туберкульоз легень, в результаті чого точність діагностики гіперчутливості підвищується на 25,5 %.

Апробація запропонованого нововведення проведена у лабораторії клінічної імунології Державної установи “Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України”.

На "Спосіб діагностики гіперчутливості до протитуберкульозних препаратів у хворих на туберкульоз легень *in vitro*" отриманий деклараційний патент України № 142927 від 10.07.2020 р. на корисну модель.

ПОКАЗАННЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ: наявність алергічних реакцій у хворих на туберкульоз легень.

ПЕРЕЛІК НЕОБХІДНОГО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОВВЕДЕННЯ: автоматичний аналізатор мікропланшетів, прилад ШОЕ-метр ПР-3 (апарат Панченкова), мікроскоп.

ПОСЛУГИ РОЗРОБНИКІВ ДЛЯ ОВОЛОДІННЯ НОВОВВЕДЕННЯМ:

Спосіб діагностики гіперчутливості до протитуберкульозних препаратів *in vitro* у хворих на туберкульоз легень : інформаційний лист / Ю. О. Матвієнко та ін., НІФП НАМНУ. Київ, 2020. 4 с. ; публікації у фахових наукових виданнях.

УСТАНОВА-РОЗРОБНИК, АДРЕСА І РЕКВІЗИТИ: Державна установа «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України», 10, вулиця Миколи Амосова, м. Київ, 03038, тел. 275-04-02, факс (044) 275-21-18.

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я ТА ПО БАТЬКОВІ АВТОРІВ-РОЗРОБНИКІВ: Матвієнко Ю. О., Рекалова О. М., Панасюкова О. Р., Жадан В. М., Грабченко Н. І., Тлустова Т. В., Тараненко А. В., Ясирь С. Г., Сінгаєвський М. Б.

КОНТАКТНИЙ ТЕЛЕФОН: (044) 275-42-22.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВПРОВАДЖЕННЯ: Матвієнко Юлія Олександрівна.

ВИСНОВОК ВЧЕНОЇ РАДИ ІНСТИТУТУ.

Нововведення, що стосується способу діагностики гіперчутливості до протитуберкульозних препаратів у хворих на туберкульоз легень *in vitro*, є актуальним і має практичне значення.

Новизна розробки полягає у дослідженні периферичної крові хворих на туберкульоз легень методом виділення іонів калію з лейкоцитів крові під впливом протитуберкульозних препаратів і додатковому проведенні реакції седиментації еритроцитів та реакції інгібіції міграції лейкоцитів, і при підвищенні показника реакції відносно референтних значень в одній чи декількох реакціях діагностують гіперчутливість до протитуберкульозних препаратів у даної категорії хворих.

Застосування нововведення дозволяє *in vitro* визначити комбінації різних типів гіперчутливості до протитуберкульозних препаратів у хворих на туберкульоз легень, в результаті чого точність діагностики гіперчутливості підвищується на 25,5 %.

Нововведення може бути впроваджено шляхом знайомства з ним на курсах

інформації і стажування, семінарах, доповідей на конференціях, з'їздах, публікацій у фахових наукових виданнях.

Нововведення рекомендовано для впровадження в лабораторіях імунології закладів фтизію-пульмологічного профілю України.

ДАНА РОЗРОБКА ГРИФУ СЕКРЕТНОСТІ НЕМАЄ.

Директор

Державної установи “Національний інститут
фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського
Національної академії медичних наук України”,
академік НАМН України,
д-р мед. наук, професор

Ю. І. Фещенко

Керівник теми:

Завідувачка лабораторією
клінічної імунології,
д-р мед. наук

О. М. Рекалова